

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług opiekuńczo-wspierających osobie starszej**

Oznaczenie kwalifikacji: **SPO.02**

Numer zadania: **02**

Wersja arkusza: **SG**

Wypełnia zdający

Numer PESEL zdającego*

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Miejsce na naklejkę z numerem
PESEL i z kodem ośrodka

Czas trwania egzaminu: **120** minut.

SPO.02-02-21.06-SG

EGZAMIN ZAWODOWY

Rok 2021

CZĘŚĆ PRAKTYCZNA

**PODSTAWA PROGRAMOWA
2019**

Instrukcja dla zdającego

1. Na pierwszej stronie arkusza egzaminacyjnego wpisz w oznaczonym miejscu swój numer PESEL i naklej naklejkę z numerem PESEL i z kodem ośrodka.
2. Na KARCIE OCENY w oznaczonym miejscu przyklej naklejkę z numerem PESEL oraz wpisz:
 - swój numer PESEL*,
 - oznaczenie kwalifikacji,
 - numer zadania,
 - numer stanowiska.
3. KARTĘ OCENY przełącz zespołowi nadzorującemu.
4. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 6 stron i nie zawiera błędów. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przez podniesienie ręki przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
5. Zapoznaj się z treścią zadania oraz stanowiskiem egzaminacyjnym. Masz na to 10 minut. Czas ten nie jest wliczany do czasu trwania egzaminu.
6. Czas rozpoczęcia i zakończenia pracy zapisze w widocznym miejscu przewodniczący zespołu nadzorującego.
7. Wykonaj samodzielnie zadanie egzaminacyjne. Przestrzegaj zasad bezpieczeństwa i organizacji pracy.
8. Jeżeli w zadaniu egzaminacyjnym występuje polecenie „zgłoś gotowość do oceny przez podniesienie ręki”, to zastosuj się do polecenia i poczekaj na decyzję przewodniczącego zespołu nadzorującego.
9. Po zakończeniu wykonania zadania pozostaw rezultaty oraz arkusz egzaminacyjny na swoim stanowisku lub w miejscu wskazanym przez przewodniczącego zespołu nadzorującego.
10. Po uzyskaniu zgody zespołu nadzorującego możesz opuścić salę/miejsce przeprowadzania egzaminu.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie egzaminacyjne

Na podstawie informacji o osobie podopiecznej¹⁾ zawartych w arkuszu egzaminacyjnym:

- oceń stan osoby podopiecznej według zmodyfikowanej skali Barthel,
- określ problemy osoby podopiecznej i zaplanuj adekwatne do nich działania opiekuna.

Do opracowania zadania wykorzystaj formularze zamieszczone w arkuszu egzaminacyjnym.

Wykonaj mycie pośladków, krocza i wymianę pieluchomajtek oraz zmianę prześcieradła, podkładu płóciennego i poszewki na poduszkę osobie podopiecznej leżącej w łóżku. Czynności wykonaj na fantomie osoby dorosłej traktując go jako osobę podopieczną leżącą w łóżku. Komunikuj się z osobą podopieczną cicho, by nie przeszkadzać innym zdającym.

Przed przystąpieniem do wykonania czynności praktycznych, zgłoś przez podniesienie ręki przewodniczącemu Zespołu Nadzorującego gotowość do ich wykonania. Po uzyskaniu zgody przystąp do pracy. Czynności na fantomie wykonaj w czasie nie dłuższym niż 45 minut. Po upływie tego czasu przewodniczący ZN przerwie Ci wykonywanie czynności słowami „czas minął”, oznaczający zakończenie procesu oceny przez egzaminatora.

Do wykonania zadania wykorzystaj sprzęt, materiały i środki udostępnione na indywidualnym stanowisku egzaminacyjnym i w magazynie. Postępuj zgodnie z procedurami, uwzględniając zasady ergonomii oraz przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy.

Po wykonaniu zadania uporządkuj stanowisko pracy. Arkusz egzaminacyjny z wypełnioną dokumentacją pozostaw na indywidualnym stanowisku do pisania.

¹⁾ Dane osoby podopiecznej i informacje o niej są fikcyjne i zostały przygotowane na potrzeby egzaminu.

Informacje o osobie podopiecznej

78-letnia pani Alina Makowska ma osteoporozę i z tego powodu 7 miesięcy temu doszło u niej do złamania szyjki prawej kości udowej, które było leczone operacyjnie. Wskutek powikłań pooperacyjnych związanych ze znieczuleniem nastąpiło osłabienie siły mięśniowej w obrębie kończyn dolnych. Podopieczna nie kontroluje funkcji zwieraczy cewki moczowej i odbytu, korzysta z pieluchomajtek.

Pani Alina ma cały czas prowadzoną rehabilitację ruchową. Siada z pomocą drabinki przyłóżkowej, wstaje z łóżka, ale nadal ma trudności w chodzeniu. Jest w stanie przemieszczać się jedynie na krótkich odcinkach w obrębie mieszkania przy pomocy kul łokciowych. Bezpieczniej czuje się wykonując to w obecności innej osoby. Z pomocą drugiej osoby lub kul łokciowych potrafi też pokonać kilka schodków. Dodatkowym utrudnieniem w samodzielnym poruszaniu się jest duża męczliwość wynikająca z choroby serca. Pani Alina ma stwierdzoną chorobę niedokrwienną serca i niedomykalność zastawki mitralnej. Musi regularnie przyjmować leki nasercowe, o których czasem zapomina. Poza domem porusza się na wózku inwalidzkim prowadzonym przez asystującą jej osobę.

Podopieczna mieszka sama w mieszkaniu na drugim piętrze w bloku, który posiada windę i podjazd dla wózków inwalidzkich. Najbliższą rodziną pani Aliny jest siostrzenica, która od lat mieszka z rodziną za granicą i utrzymuje z ciotką kontakt telefoniczny oraz odwiedza ją dwa razy w roku.

Podopieczna samodzielnie wykonuje czynności z zakresu higieny osobistej takie jak: mycie dłoni, twarzy, czesanie się, mycie zębów. Górne elementy garderoby zakłada samodzielnie; wymaga pomocy przy zakładaniu i zdejmowaniu dolnych elementów ubrania. Potrzebuje pomocy w przygotowywaniu posiłków, ale spożywa je samodzielnie. Konieczna jest także pomoc podczas kąpieli, mycia włosów, zmiany pieluchomajtek oraz przy wykonywaniu codziennych czynności, takich jak: pranie, robienie zakupów, załatwianie spraw urzędowych. Sprzątaniem mieszkania dwa razy w tygodniu zajmuje się osoba zatrudniona przez siostrzenicę.

Podopieczna bardzo tęskni za siostrzenicą, a od czasu operacji również za przyjaciółkami z klubu seniora, do którego kiedyś regularnie uczęszczała. Brak jej spotkań towarzyskich w klubie, na które zawsze piekła ciasta. Teraz jest mało aktywna ruchowo, większość czasu leży w łóżku lub siedzi na krześle. Czas wolny spędza na oglądaniu seriali telewizyjnych oraz na rozmowach telefonicznych ze znajomymi, którzy z powodów zdrowotnych też rzadko wychodzą już z domu. Brak zainteresowań spowodował, że jest zniechęcona i apatyczna. Wymaga pomocy przy organizacji czasu wolnego. Lekarz zalecił podopiecznej kontynuację dotychczasowego usprawniania fizycznego. Podopieczna oczekuje na kontrolną wizytę w poradni rehabilitacyjnej.

Czas przeznaczony na wykonanie zadania wynosi 120 minut.

Ocenie podlegać będą 2 rezultaty:

- ocena stanu osoby podopiecznej według zmodyfikowanej skali Barthel,
 - problemy osoby podopiecznej i planowane działania opiekuna, adekwatne do rozpoznanych problemów oraz
- przebieg mycia pośladków, krocza i wymiany pieluchomajtek oraz zmiany prześcieradła, podkładu płóciennego i poszewki na poduszkę osobie podopiecznej leżącej w łóżku.

Karta oceny stanu osoby podopiecznej według zmodyfikowanej skali Barthel

Lp.	Czynność	Wynik oceny w punktach*
1.	Spożywanie posiłków: 0 - nie jest w stanie samodzielnie jeść 5 - potrzebuje pomocy w krojeniu, smarowaniu masłem, itp. lub wymaga zmodyfikowanej diety 10 - samodzielna, niezależna	
2.	Przemieszczanie się (z łóżka na krzesło i z powrotem, siadanie): 0 - nie jest w stanie, nie zachowuje równowagi przy siedzeniu 5 - większa pomoc fizyczna (jedna lub dwie osoby) 10 - mniejsza pomoc (słowna, fizyczna lub korzystanie ze sprzętów) 15 - samodzielna (bez korzystania ze sprzętów)	
3.	Utrzymywanie higieny osobistej (mycie dłoni, twarzy, czesanie się, mycie zębów): 0 - zależna 5 - niezależna	
4.	Korzystanie z toalety (WC) 0 – całkowicie zależna 5 - potrzebuje trochę pomocy, ale może coś zrobić sama 10 - niezależna (zdejmowanie, zakładanie pieluchomajtek, ubieranie się, podcieranie się)	
5.	Mycie, kąpiel całego ciała: 0 - zależna 5 - niezależna	
6.	Chodzenie po powierzchniach płaskich: 0 - nie porusza się lub może chodzić na odległość < 50 m 5 - niezależna na wózku, wliczając zakręty > 50 m 10 - chodzi z pomocą jednej osoby >50 m 15 - niezależna (ale może potrzebować pewnej pomocy, np. laski) >50 m	
7.	Wchodzenie i schodzenie po schodach: 0 - nie porusza się 5 - potrzebuje mniejszej pomocy (lub korzysta ze sprzętu pomocniczego) 10 - samodzielna	
8.	Ubieranie się i rozbieranie: 0 - zależna 5 - potrzebuje pomocy (część czynności wykonuje sama) 10 - niezależna (zapinanie guzików, zasuwanie zamka, wiązanie sznurowadeł, itp.)	
9.	Kontrolowanie stolca (zwieracza odbytu): 0 - nie panuje nad oddawaniem stolca (lub potrzebuje lewatyw) 5 - czasami popuszcza (zdarzenia przypadkowe) 10 - panuje (utrzymuje stolec)	
10.	Kontrolowanie moczu (zwieracza pęcherza moczowego): 0 - nie panuje nad oddawaniem moczu lub cewnikowana i przez to niesamodzielna 5 - czasami popuszcza (zdarzenia przypadkowe) 10 - panuje (utrzymuje mocz)	
Łączna liczba punktów (wynik oceny) **		

Interpretacja wyniku oceny:

86-100 pkt. – stan osoby podopiecznej „lekki”

21- 85 pkt. – stan osoby podopiecznej „średnio ciężki”

0 - 20 pkt. - stan osoby podopiecznej „bardzo ciężki”

* należy wpisać wartość punktową przypisaną wybranej możliwości

** należy wpisać uzyskaną sumę punktów (z poz. 1-10)

Stan osoby podopiecznej (słownie)

Problemy osoby podopiecznej	Planowane działania opiekuna, adekwatne do rozpoznanych problemów

Problemy osoby podopiecznej	Planowane działania opiekuna, adekwatne do rozpoznanych problemów